

Spis treści

Przedmowa autora	5
Część I	
ŚMIERĆ RZECZYPOSPOLITEJ W XVIII W.	19
Rozdział 1	
BAGNETY JAKO GŁÓWNE NARZĘDZIE POLITYKI	21
Walka o tron Rzeczypospolitej (lata 1696–1697)	21
Wojna północna (lata 1700–1721).....	23
Pierwsza faza wojny (lata 1700–1706).....	24
Druga faza wojny (lata 1707–1709).....	33
Hetman Mazepa i kozacy ukraińscy.....	35
Trzecia faza wojny (lata 1710–1718).....	40
Konfederacja tarnogrodzka	41
Sejm „niemy”	42
Czwarta faza wojny (lata 1719–1721)	44
Wojna o tron Rzeczypospolitej (lata 1733–1735)	47
August III czy Stanisław Leszczyński?	47
Oblężenie i upadek Gdańska	52
Rozdział 2	
Pierwszy podział Rzeczypospolitej	63
Rzeczpospolita w połowie XVIII wieku.....	63
Król Stanisław August Poniatowski	64
Konfederacja barska i wojna domowa.....	73
„Koliszczyzna” – powstanie Żeleźniaka i Gonty (maj–lipiec 1768 roku)	78
Katarzyna II a sprawa polska.....	86
Kampania Suworowa przeciw konfederatom.....	89
Suworow, Dumouriez i Ogiński.....	93
Bitwa o Kraków (luty 1772 roku).....	96
Zmowa trzech monarchów w sprawie rozbioru Rzeczypospolitej.....	100
Sejm w 1772 roku.....	104
Rozdział 3	
Drugi rozbiór Rzeczypospolitej (lata 1792–1793)	111
Sejm Czteroletni	111
Konstytucja 3 Maja 1791 roku	113
Podstępna polityka sąsiadów	116
Konfederacja Targowicka (maj 1792 roku).....	118
Znowu sprawę rozstrzygnęły bagnety	119
Jeszcze jeden „niemy” sejm.....	122
Rozdział 4	
Trzeci rozbiór Rzeczypospolitej	125
Sytuacja przed 1794 rokiem.....	125
Kościuszko – polski Lafayette.....	126
Początek powstania (marzec 1794 roku).....	130
Bitwa pod Raclawicami.....	133
Powstanie w Warszawie	134
Powstanie w Wilnie.....	137
Walki powstańców z wojskami pruskimi i rosyjskimi.....	142
Bitwa pod Szczekocinami i Chelmem	142

Obrona Warszawy	144
Działania na Litwie	145
Kłęska Sierakowskiego i Kościuszki	147
Bitwa pod Krupczycami	147
Bitwa pod Maciejowicami	148
Zdobycie Warszawy przez Suworowa	150
Likwidacja Rzeczypospolitej	161
Losy Kościuszki	168

Część II

POLSKI RUCH NARODOWOWYZWOLEŃCZY W XIX WIEKU

Rozdział 1

Próba odrodzenia Polski i Wielkiego Księstwa Litewskiego	173
Konsekwencje rozbiorów Rzeczypospolitej	173
Nadzieja Polaków – Napoleon I	176
Księstwo Warszawskie	178
Napoleon I i Aleksander I	183
Nadzieja Polaków i Litwinów – Aleksander I	186
Inwazja „Wielkiej Armii”	188
Odtworzenie Wielkiego Księstwa Litewskiego	191
Od Księstwa Warszawskiego do Królestwa Polskiego	196

Rozdział 2

Wojna polsko-rosyjska 1831 roku	201
Sytuacja w Królestwie Polskim	201
Początek powstania	204
Reakcja na powstanie w Rosji	208
Sukcesy armii polskiej	210
Bitwa pod Wawrem	212
Bitwa pod Olszynką Grochowską	213
Zwycięstwa armii polskiej	216
Drugi etap wojny (maj–lipiec 1831 roku)	225
Bitwa pod Ostrolęką	225
Działania feldmarszałka Paskiewicza	226
Zdobycie Warszawy i zakończenie wojny	229
Represje cara po zwycięstwie nad Polakami	232

Rozdział 3

Polski ruch rewolucyjny w latach 1832–1862	239
Organizacje emigracyjne	239
Komitet Narodowy Polski a Młoda Polska	241
Towarzystwo Demokratyczne Polskie	242
Wyprawa Zaliwskiego (1833 rok)	243
Lud Polski	245
Organizacje rewolucyjne w Polsce i na Litwie	247
Stowarzyszenie Ludu Polskiego	247
Piotr Ściegienny	248
Kółko Kamieńskiego	249
Powstanie krakowskie (1846 rok)	249
„Powstanie poznańskie” (1848 rok)	251
Spisek Dalewskich	252
Niepodległościowe kółka konspiracyjne w Warszawie	253

Niepodległościowe kółka konspiracyjne Zygmunta Sierakowskiego	255
„Komitet oficerów rosyjskich” w Polsce	255
„Odwilż posewastopolska”	256
„Nowa polityka” Aleksandra II	256
Demonstracje i rozstrzeliwania	259
Ustępstwa caratu	266
Rozdział 4	
Powstanie styczniowe 1863–1864	271
Utworzenie organizacji rewolucjonistów	271
Polacy „biali” i „czerwoni”	271
Plany powstania	274
Od Komitetu Centralnego Narodowego do rządu podziemnego	275
Organizacje powstańcze w Kraju Północno-Zachodnim i na Ukrainie	277
W przeddzień powstania	281
Prowokacyjna branka	281
Nowy plan powstania	283
Początek powstania	285
Przebieg powstania w okresie od stycznia do marca	286
Pierwsze tygodnie powstania	286
Dyktatura Mierosławskiego	292
Dyktatura Langiewicza	295
Podziemny Rząd Narodowy	298
Przebieg powstania	305
Wiosna–lato 1863 roku	305
Działania powstańców wiosną	305
Działania powstańców latem	310
Powstanie w Kraju Północno-Zachodnim i na Ukrainie	314
Terror władz rosyjskich	322
Interwencja dyplomatyczna Zachodu	322
Działania rządu carskiego	328
Murawjow – wieszatki	329
Reakcja społeczeństwa rosyjskiego na powstanie	336
Upadek i koniec powstania	337
Jesień–zima 1863–1864 roku	337
Przejście rządu rosyjskiego do terroru w Królestwie Polskim	337
Dyktatura Traugutta	340
Działania powstańców jesienią i zimą 1863–1864 roku	345
Carska reforma agrarna	347
Ostatnie miesiące powstania	349
Rezultaty Powstania	351
Przyczyny klęski powstania	352
Zemsta rządu carskiego	353
Podstawowe zasady represji	353
Rusyfikacja	354
Buntowanie chłopstwa przeciw szlachcie	355
Pogrom Kościoła i systemu oświaty	357
Stara polityka nowego cara	361
Zemsta rewolucjonistów	364

Część III

„CZERWONA” ROSJA PRZECIW „BIAŁEJ” POLSCE

Rozdział 1

Bolszewicy i nacjoniści	371
Pokój brzeski (marzec 1918 roku)	371
Państwa „peryferyjne”	378
Polityka narodowościowa bolszewików	381
Walka o Ukrainę	385

Rozdział 2

Odrodzenie Polski	391
Ci, którzy wierzyli w przyszłość	391
Pierwsze starcie Polaków z bolszewikami	398
Jak Polska uzyskiwała niepodległość	406
Początek konfliktu sowiecko-polskiego (lata 1918–1919)	409
Federacyjny plan Piłsudskiego	411

Rozdział 3

Rewolucja światowa nadejdzie na bagnietach... ..	417
Plan Rewolucji światowej	417
Białoruś Ludowa i Białoruś Sowiecka	425
Lit-Biel jako bufor i przyczółek	427
Przypadek szczególny: ZURL	430

Rozdział 4

Pierwsza wojna sowiecko-polska (luty–wrzesień 1919 roku)	435
Terytoria sporne	435
Pierwszy etap ofensywy polskiej (luty–kwiecień)	437
Drugi etap ofensywy wojsk polskich (maj–lipiec)	442
Trzeci etap ofensywy polskiej (lipiec–wrzesień)	444
Próby negocjacji	448

Rozdział 5

Druga wojna sowiecko-polska (kwiecień–październik 1920 rok)	455
Ponownie „eksport rewolucji”	455
Od Kijowa do Lwowa	458
Atak polsko-ukraiński (25 kwietnia–18 maja)	464
Operacja kijowska Frontu Południowo-Zachodniego (26 maja–17 czerwca 1920 r.)	465
Operacje nowogrodzko-wolińska i rówieńska (19 czerwca–11 lipca)	468
Lwowska operacja (25 lipca–20 sierpnia)	470
Polskie Termopile	474
Operacja berezynska (14 maja–8 lipca)	475
Operacja lipcowa (4–23 lipca)	477
Operacja warszawska (23 lipca–25 sierpnia)	479
Polska ofensywa (12 września–12 października)	488
Pomoc Ententy + polski patriotyzm	490
Sowietyzacja Polski	492
Czerwoni wyzwoliciele: „obliko morale”	502

Rozdział 6

Trudna droga do pokoju	507
Nota Curzona i jej następstwa	507
Próba zawieszenia broni (lipiec–sierpień 1920 roku)	511

Traktat ryski	513
Sprawa jeńców wojennych	520
Spór o Wileńszczyznę	528
Rozdział 7	
Tajna wojna przeciwko Polsce (1920–1925)	531
Polonizacja Kresów Wschodnich	531
Kurs na „rewolucję światową”	535
Nielegalna Organizacja Wojskowa	537
Zajęcie w Jampolu i jego następstwa	547
Bojownicy z KPZB i KPZU	550
Wychowankowie Szkoły Łoszyckiej	552

Część IV

UPADEK POLSKI W ROKU 1939

Rozdział 1

Europa wschodnia w latach 30. XX wieku	561
Roszczenia Polski wobec sąsiadów	561
Kryzys polsko-litewski (marzec 1938 roku)	564
Kryzys sudecki a Polska	565
Układ monachijski (wrzesień 1938 roku)	568
Kryzys sudecki a ZSRG	571
„Przyjacielski rachunek” dla Polaków	574
Polski upór w kwestii Gdańska	577

Rozdział 2

Jak Stalin i Hitler dzielili Europę	581
Stalin na aukcji europejskiej	581
Negocjacje moskiewskie	586
Samobójcza polityka Polaków	589
Od nienawiści do miłości... ..	591
Sensacyjny pakt	596
Tajny protokół w akcji	604

Rozdział 3

Rozgromienie Polski przez wojska niemieckie	615
Siły i plany stron	615
Ogólny przebieg działań bojowych	622
Obrona twierdzy brzeskiej (wrzesień 1939 roku)	627
Straty poszczególnych stron	630
Dziwna wojna	631

Rozdział 4

Cios w plecy Polaków	637
Przygotowania do napaści RKKA	637
Wkroczenie wojsk „czerwonych” i reakcja Polaków	651
Próby polskiego oporu	653
Obrona Wilna	655
Walki o Grodno	657
Obrona Lwowa	660
Losy marynarzy Floty Pińskiej	663
Współdziałanie RKKA z Wehrmachtem	667
Oceny „pochodu wyzwolenieckiego”	675
Masowe zabójstwa Polaków	684
„Czystki” NKWD	693

Rozdział 5	
Sowietyzacja obwodów zachodnich	697
<i>Nowa władza</i>	697
<i>„Wyzwolenie chłopów spod jarzma”</i>	702
<i>Terror jako sposób życia</i>	708
<i>„Zacieśnienie” współpracy sowiecko-niemieckiej</i>	716
Rozdział 6	
Likwidacja polskich jeńców w 1940 roku	729
<i>Ilu było jeńców</i>	729
<i>Losy Polaków-jeńców</i>	738
<i>Kogo zamordowano?</i>	748
<i>Oprawcy – czekięci</i>	759
<i>Losy katów</i>	765
<i>„Zapomnienie przeszłości” po rosyjsku</i>	766
Rozdział 7	
Deportacje obywateli polskich w latach 1940–1941	775
<i>Pierwsza deportacja (luty 1940 rok)</i>	776
<i>Druga deportacja (kwiecień 1940 roku)</i>	784
<i>Trzecia deportacja (czerwiec–lipiec 1940 roku)</i>	789
<i>Czwarta deportacja (czerwiec 1941 roku)</i>	791
Rozdział 8	
Konsekwencje zmywy Stalina i Hitlera	797
<i>Przekazanie Litwinom Wilna</i>	797
<i>Zajęcie państw bałtyckich</i>	800
<i>Niewypał z Finlandią</i>	803
<i>Final współpracy sowiecko-niemieckiej</i>	806
Rozdział 9. Dodatkowy	
<i>Polski opór wobec nazistów</i>	817
<i>Stosunki polsko-sowieckie w latach 1941–1943</i>	821
<i>Polscy komuniści – marionetki Moskwy</i>	825
<i>Akcja „Burza” i powstanie warszawskie 1944 roku</i>	827
<i>Wielkie mocarstwa a „sprawa polska”</i>	832
<i>Wyzwolenie Polski od nazistów</i>	834
<i>Początek „zimnej wojny”</i>	837
<i>Polacy w ZSRS po 1945 roku</i>	839
<i>Polski opór wobec komunistów</i>	841
<i>Rok 1947 – sfalszowane wybory</i>	843
<i>Stalinizm w Polsce</i>	846
Zakończenie	855
Bibliografia	861
Mapy i ilustracje	869